

การปฏิรูปการเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายเพื่อปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดนครราชสีมา โดยทำการศึกษาริบท ปัญหาและความต้องการจำเป็นในด้านการจัดการเรียนการสอน ศึกษารูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนและรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับโรงเรียนเครือข่ายการวิจัย รวมทั้งขยายผลไปยังโรงเรียนขนาดเล็กอื่น ๆ ในจังหวัดนครราชสีมา วิธีดำเนินการวิจัยในส่วนของศึกษาริบท ปัญหาและความต้องการจำเป็นใช้การสำรวจจากโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดนครราชสีมาทั้งหมด จำนวน 576 โรงเรียน ได้รับแบบสำรวจกลับคืนมา 454 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.82 ส่วนการศึกษารูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนและรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งการขยายผล ใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบร่วมมือที่ผู้วิจัยประกอบด้วยผู้บริหาร ครูและนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โดยมีโรงเรียนเครือข่ายการวิจัยเป็นโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดนครราชสีมา 14 โรงเรียน จาก 7 เขตพื้นที่การศึกษา มีผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายการวิจัย จำนวน 94 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดนครราชสีมาส่วนมากมีจำนวนนักเรียนอยู่ระหว่าง 51-100 คน มีครูผู้สอน 2-13 คน ในกรณีที่ครูไม่ครบชั้นจัดครูเข้าสอนมากกว่า 1 ชั้น โดยแยกสอนทีละชั้น มีบางส่วนที่ใช้การสอนแบบบูรณาการ โรงเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ขาดห้องปฏิบัติการภาษา และห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ และครูขาดความรู้ความเข้าใจในการออกแบบการสอน การผลิตและการใช้สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลการเรียนรู้

2. รูปแบบการพัฒนาครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย การกำหนดความต้องการจำเป็น การดำเนินการพัฒนาและการนิเทศติดตามผล ในการวิเคราะห์ตนเอง ร่วมกันของผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนเครือข่ายการวิจัย พบว่า ต้องการพัฒนาความสามารถในการอ่านการเขียน และการคิดของนักเรียน และครูผู้สอนมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน จึงได้ทำการพัฒนาครูผู้สอนโดยใช้การฝึกอบรมนอกสถานที่ทำงานและการพัฒนาขณะทำงาน โดยมีเครือข่ายการเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน และคณะผู้วิจัยนิเทศติดตามผล ให้คำแนะนำทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

3. รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนใน โรงเรียนเครือข่ายการวิจัยแตกต่างกันไปตามสภาพปัญหาและความพร้อมของครูผู้สอน นักเรียนที่ได้รับการพัฒนามีทั้งนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนปกติ ใช้เวลาสอนในคาบปกติ และนักเรียนบางคนจำเป็นต้องพัฒนา ใช้เวลาสอนนอกคาบปกติ ในการดำเนินการพัฒนา บางโรงเรียนครูแต่ละคนรับผิดชอบทั้งหมด บางโรงเรียนมีการแบ่งงานหรือช่วยกันทำงานแต่ละส่วนตามความถนัดของแต่ละบุคคล นวัตกรรมที่ใช้ในการพัฒนามีทั้งรูปแบบการสอน/วิธีสอน/เทคนิคการสอน และสื่อการเรียนการสอน ผลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนซึ่งวิเคราะห์จากรายงานการวิจัยในชั้นเรียน 24 เรื่อง พบว่า ความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ ของนักเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนา และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทุกเรื่อง มีเพียง 2 เรื่องที่พบว่า ไม่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะการคิด

4. การขยายผลการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียนเครือข่ายการวิจัย ดำเนินการ โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการเสนอผลการดำเนินงานทั้งในภาพรวมและการวิจัยในชั้นเรียนแต่ละเรื่อง ในรูปแบบของการนำเสนอบนเวที โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิร่วมแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนางาน และการจัดนิทรรศการ มีผู้เข้าร่วมประชุม 423 คน และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหาร คณะครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายการวิจัยและผู้เข้าร่วมประชุมอื่น ๆ

Learning and teaching development is one of the essential factors for education reform. This research was to develop the small-sized schools in the school network in Nakhon Ratchasima by studying the context, problems and needs in learning and teaching management and also to study the patterns for teacher development and patterns for learning and teaching management appropriate for schools in school research network. In addition, the research aimed to apply its findings to other small-sized schools in Nakhon Ratchasima.

The research procedure concerning the study of the context, the problem and needs required the survey from all small-sized 576 schools in Nakhon Ratchasima, receive like to explore return come tot 454, think 78.82 percentages. Experimental and co-operative research technique was used for the development of the teachers and suitable patterns of learning and teaching management including the application of its findings to other schools.

The study was a co-operative research. The research staff included the school administrators, teachers, and education specialists from Nakhon Ratchasima Rajabhat University.

Fourteen small-sized schools from Education Service Area 7 were purposively chosen as the sample for the study. This study also included 94 school administrators, and teachers in the school network.

Results of the Study

1. Most small-sized schools in Nakhon Ratchasima have about 51-100 students and 2-13 teachers per school. In case, there are not enough teachers for each class. One teacher has to teach more than one class. Each teacher is assigned to teach each class at a different period. Integrated lessons are sometimes used as a means of instruction. Most schools lack language laboratories and science laboratories. Teachers do not understand how to design a lesson or produce and use instructional aids. They also lacks knowledge of evaluation.
2. Patterns for teacher's development in learning and teaching management comprise need identification, developmental procedure and supervising. For self-evaluation of administrators and teachers in the school network, it was found that they need to develop the students' ability to read, write and think. Moreover, the teacher needs to be able to develop their ability to conduct classroom research for teaching development. Thus training for teaching development should be conducted outside their schools and while working. at their schools under close supervision of inside and outside school network. Research staff should supervise and give suggestion both formally and informally
3. Patterns of teaching and learning management should vary according to the problem and the readiness of the teacher. Students under the development

were taught both in and outside of the class. Normal students received instruction in class while some students were taught outside the class during extra teaching periods. In some schools some teachers were responsible for all the work while in other schools, teachers allocate their working load according to their interest and ability. Innovation used for the development included patterns of teaching, teaching methods, teaching techniques and instructional aids. Results from the study of 24 research studies revealed that the students' knowledge and ability of after the learning development was much better than that before the learning development. However it was found from two studies that the development of thinking skill was lower than the expected criteria.

4. To extend the application of the reform of the teaching and learning management in the school research network, a research presentation conference was held to present their overall perspectives of all research findings and also each research findings on stage. In addition to the research presentation, academic specialists were invited to give their opinion and suggestion for the development. Beside, academic exhibition was organized for disseminating knowledge gained from the research. 423 participants joined the meeting and an exchange of opinion was shared among administrators and teachers in the school research network together with other participants.